

040 KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA SOVICE
GORNJI MIHALJEVEC 16
40306 MACINEC
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./2024.
TEL. 040/899-105
E-MAIL: dv.sovice@gmail.com
KLASA: 035-02/20-03/4
URBROJ:2109/1-06-20-12

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA
SOVICE GORNJI MIHALJEVEC
za pedagošku godinu 2023./2024.

ŽUPANIJA: MEĐIMURSKA

GRAD: ČAKOVEC

ADRESA: GORNJI MIHALJEVEC 16

E-MAIL : dv.sovice@gmail.com

Telefon: 040/899-105

OIB: 68600809945

OSNIVAČ: OPĆINA GORNJI MIHALJEVEC

GODINA OSNIVANJA: 2020.

RAVNATELJICA: Manuela Škvorc

ZAMJENICA RAVNATELJICE: Densi Radovan

Sadržaj

1. UVOD	3
2. POLAZIŠTA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	3
POSTOJEĆI DOKUMENTI	3
PRIMJERI KVALITETNE PRAKSE	4
ZNANSTVENE STUDIJE	4
3. NAČELA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	5
FLEKSIBILNOST ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA VRTIĆA	5
PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I ŠIROM ZAJEDNICOM.....	5
OSIGURANJE KONTINUITETA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	6
OTVORENOST ZA KONTINUIRANO UČENJE I SPREMNOST NA UNAPRJEĐIVANJE PRAKSE	6
4. VRIJEDNOSTI NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	7
ZNANJE	7
HUMANIZAM I TOLERANCIJA	7
IDENTITET	8
ODGOVORNOST.....	8
AUTONOMIJA	8
KREATIVNOST	9
5. CILJEVI NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	9
OSIGURANJE DOBROBITI ZA DIJETE	9

CJELOVIT RAZVOJ, ODGOJ I UČENJE DJETETA TE RAZVOJ KOMPETENCIJA	9
6. ODNOS NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE I KURIKULUMA VRTIĆA TE KURIKULUMA PREDŠKOLE.....	11
6.1. KURIKULUM VRTIĆA	11
SUVREMENA SHVAĆANJA O DJETETU I ORGANIZACIJA ODGOJNOOBRAZOVNOG PROCESA VRTIĆA	17
PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	21
KULTURA VRTIĆA.....	22
ZNAČAJKE KURIKULUMA VRTIĆA	24
PROGRAM PREDŠKOLE, RANO UČENJE ENGLSKOG JEZIKA, SPORTSKI PROGRAM.....	24
PLANIRANJE I OBLIKOVANJE KURIKULUMA VRTIĆA.....	29

1. UVOD

Dječji vrtić Sovice djeluje na području Gornjeg Mihaljevca od 2020. godine. Osnivač vrtića je Općina Gornji Mihaljevec. Proteklih godina vrtić se mijenjao u skladu s promjenama u društvu što je utjecalo na oblikovanje odgojno-obrazovnog kurikuluma. Tako da se danas kurikulum vrtića temelji na vrijednostima koje izražavaju poštivanje entiteta djeteta, obitelji i zajednice, te prava na razvoj, sudjelovanje i zaštitu. Danas je dječji vrtić Sovice odgojno obrazovno okruženje za četiri skupine djece od godine dana do polaska u školu u kojem svako dijete ima višestruke prilike ostvarivati interakcije s drugom djecom i odraslima. U Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, naglasak je stavljen na poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija usklađenih s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta. Krajnji odgojno-obrazovni ishodi za dijete trebali bi biti rezultatom njegova permanentnog stjecanja kompetencija za cjeloživotno učenje.

2. POLAZIŠTA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

POSTOJEĆI DOKUMENTI

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazi od sljedećih dokumenata:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991),
- Konvencija o pravima djeteta (2001),
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011),
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012),
- Priručnik za samo-vrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012),
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014).

PRIMJERI KVALITETNE PRAKSE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazi od primjera dobre prakse u Republici Hrvatskoj koja se godinama izgrađivala sinergijom praktičara u dječjim vrtićima i vanjskih eksperata s fakulteta matičnih struka. Kvalitetna svjetska praksa rada s djecom u ranim godinama također je imala utjecaja na razvoj primjerenih pristupa djeci i izgrađivanje prakse za ranu i predškolsku dob u Republici Hrvatskoj.

ZNANSTVENE STUDIJE

Postignuća domaće i svjetske teorije i prakse u području institucijskoga odgoja i obrazovanja za djecu rane i predškolske dobi, ali i dostignuća na području inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u dječjem vrtiću utjecale su na oblikovanje Nacionalnog kurikuluma. Dijete je vrijednost po sebi.

Ta je spoznaja utjecala na paradigmatičke promjene slike o djetetu i djetinjstvu te se ističe sljedeće:

- Dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštovati
- Dijete nije objekt u odgojnom procesu, već je socijalni subjekt koji participira, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti život i razvoj
- Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu
- Djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju

- Djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvijek u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (socio-konstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo. Na tim osnovama Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje priskrbljena je znanstvena utemeljenost i praktična provedivost.

3. NAČELA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE FLEKSIBILNOST ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA VRTIĆA

Načelo fleksibilnosti jedan je od parametara kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji nije moguće ostvariti izolirano od ostalih čimbenika kao što su organizacijsko upravljanje i vođenje, kultura ustanove i odnosi, materijalne, prostorne i organizacijske pretpostavke, senzibilitet i spremnost djelatnika za promjene i sl. Temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I ŠIROM ZAJEDNICOM

Obitelj i vrtić su dva temeljna sustava u kojem se dijete rane i predškolske dobi razvija i raste, zadovoljava svoje osnovne potrebe, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu oko sebe, uči o komunikaciji i odnosima, suživotu, zajedništvu, toleranciji, razvija svoje potencijale i stječe spoznaje i vještine prijeko potrebne za čitav život. Roditelji/skrbnici djeteta su privilegirani i primarni odgojitelji svom djetetu te ih stoga valja prihvaćati i poštovati kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim značajkama i iskustvima te svojom vlastitom kulturom, čime pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju

OSIGURANJE KONTINUITETA U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važno jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta - prava na odgoj i obrazovanje.

Uvažavajući Bronffenbrennerovu Teoriju ekoloških sustava ovaj dokument ističe pretpostavke za uspostavljanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- Kvalitetna suradnja (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno - obrazovnoga sustava (podsustava).
- Kvalitetna suradnja svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice. Osnovni cilj kvalitetne suradnje/partnerstva među podsustavima i njihove kvalitetnije suradnje s obiteljima i lokalnom zajednicom jest premošćivanje barijera koje izazivaju stres i nezadovoljstvo u djece, roditelja i prosvjetnih djelatnika prije i tijekom prijelaza u sklopu podsustava te među sustavima.

OTVORENOST ZA KONTINUIRANO UČENJE I SPREMNOST NA UNAPREĐIVANJE PRAKSE

Podlogu tvorbe kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja predstavlja okruženje vrtića, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja. Briga o postizanju i održavanju kvalitete tog okruženja (različite dimenzije okruženja) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića;
- osposobljavanja praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma;
- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima (posebice su-stručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

4. VRIJEDNOSTI NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Vrijednosti se izvode iz najboljega humanističkog naslijeđa društva i civilizacije, na pojedinačnoj i društvenoj razini. One predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno obrazovnih ciljeva i potku odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja. Vrijednosti usmjeravaju odgojno-obrazovno djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti.

ZNANJE

Znanje djetetu omogućuju razumijevanje i kritičko promišljanje svega što ga okružuje, snalaženje u novim situacijama te uspjeh u svakidašnje životu i svim kasnijim etapama institucijskog obrazovanja. U vrtiću dijete stječe znanje aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal. Ono se razvija u poticajnome socijalnom i fizičkom okruženju vrtića, u interakciji s materijalima i drugom djecom te uz neizravnu potporu odgojitelja. U ranoj i predškolskoj dobi posebno je važno djetetu osigurati radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru i druge djetetu zanimljive aktivnosti.

Vrtić djetetu treba omogućiti da samo sebe percipira kao kompetentnog i uspješnog učenika te razvija različite strategije učenja. U takvim uvjetima dijete stječe kompetenciju „učenja“, kao temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja.

HUMANIZAM I TOLERANCIJA

Humanizam i tolerancija podrazumijevaju prihvaćanje i poštovanje živog bića i njegova dostojanstva te ostvarivanje pravednosti kao životnog načela. Afirmacija humanizma i tolerancije podrazumijeva oblikovanje odgojno-obrazovnog pristupa temeljenog na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanja svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveza i odgovornosti drugih.

U vrtiću djeca uče prepoznati i prihvatiti svoje i tuđe potrebe, poštovati različitosti i graditi skrbne odnose s drugima te zajedno organizirati aktivnosti koje mogu moralno, materijalno i duhovno podizati kvalitetu života cjelokupne grupe tj. zajednice.

IDENTITET

Doba globalizacije obilježava multikulturalizam i zahtijeva odgoj i obrazovanje koje djetetu omogućuju da oblikuje identitet „građanina svijeta“, a pritom sačuva svoj nacionalni identitet i svoju kulturu te društvenu, moralnu, jezičnu i duhovnu baštinu. Sva djeca imaju pravo na odgoj i obrazovanje koje prihvaća i podržava različitost identiteta svakog djeteta i njegove obitelji.

To podrazumijeva odstupanje od stereotipa i predrasuda bilo koje vrste te prihvaćanje individualnih posebnosti svakog djeteta i osiguranje individualnoga pristupa svakom djetetu. Vrtić treba djetetu pomoći da razumije sebe i vlastiti identitet, ali i identitet drugih s kojima se susreće u vrtiću i široj socijalnoj zajednici.

ODGOVORNOST

U ranom i predškolskom odgoju promiče se razvoj sposobnosti djeteta za proaktivno i konstruktivno sudjelovanje u životu zajednice te učenje o vlastitim i tuđim pravima, obvezama, načinima djelovanja u zajednici i mogućnostima doprinosa zajedničkoj dobrobiti. Odgovorno ponašanje pretpostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta.

Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost.

AUTONOMIJA

Autonomija se ostvaruje odgojno-obrazovnim procesom usmjerenim razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta. Dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja. Razvoj osobne autonomije i emancipacije djeteta događa se u primjerenome fizičkom i socijalnom kontekstu vrtića, usmjerenom na stvaranje i održavanje prihvaćanja i recipročnih odnosa.

U podržavajućem i neugrožavajućem okruženju vrtića djeca razvijaju neovisnost, kritičke sposobnosti, samopouzdanje i racionalan pristup životu.

KREATIVNOST

Kreativnost kao odgojna vrijednost predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema.

U oblikovanju odgojno-obrazovnoga procesa posebno se cijeni i potiče razvoj divergentnog mišljenja djeteta, i to u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji.

5. CILJEVI NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE OSIGURANJE DOBROBITI ZA DIJETE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema osiguranju dobrobiti za dijete. Osiguranje dobrobiti je multidimenzionalni, interaktivni, dinamični i kontekstualni proces kojim se integrira zdravo i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Planiranje odgojno-obrazovnoga procesa usmjereno je na promišljanje dobrobiti i načine na koji se ona može ostvariti, a ne na parcijalne ciljeve, tj. područja i sadržaje učenja, nezavisno od individualnih značajki svakog djeteta. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje uključuje: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit djeteta.

CJELOVIT RAZVOJ, ODGOJ I UČENJE DJETETA TE RAZVOJ KOMPETENCIJA

Važan cilj Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Postizanje ovog cilja temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja . Različiti segmenti odgojno-obrazovnoga procesa (zaštita, njega, odgoj, obrazovanje) trebaju biti integrirani u cjelinu, tj. utkani u sve segmente zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću, a ne vremenski i sadržajno parcelizirani. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema razvoju različitih kompetencija djece te odražava načela: - Kompetencije djece su razvojne, nisu statične pa se potiče njihov razvoj i prati kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno (jednokratnim, periodičkim

mjerenjem); - Uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija, čiji se pojavni oblici suptilno pretapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija. Zato se kompetencije djece procjenjuju cjelovito, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline ostalih; - Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi. Posebna pažnja posvećuje se kompetencijama koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a osobito razvoju samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče se i osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, koje je obrazovna politika RH prihvatila iz Europske unije, a to su:

1. Komunikacija na materinskome jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje

6. ODNOS NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE I KURIKULUMA VRTIĆA TE KURIKULUMA PREDŠKOLE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću. Polazišta ovog dokumenata su načela slobode, otvorenosti i raznolikosti, koja se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada u svim vrtićima u Republici Hrvatskoj. Njime se afirmiraju ideje pluralizma i slobode u primjeni pedagoških ideja i koncepcija, različitosti u vrstama i oblicima provođenja programa te demokratizacije društva prema subjektima koji se smatraju nositeljima programa, što predstavlja podlogu za razvoj različitih odgojno-obrazovnih koncepcija u vrtićima.

6.1. KURIKULUM VRTIĆA

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju tj. način provedbe Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koje se kontinuirano propituje i unapređuje.

Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kao temeljni dokument struke, i kao okvir za definiranje odgojno obrazovnih poduhvata u zajednici dječjeg vrtića trebao bi, prema Nenadić-Bilan (2015), pomoći protagonistima, i to da:

- **odgojiteljima pojasne pedagoške ciljeve, usmjere ih na najvažnije aspekte djetetova razvoja kako bi primjereno odgovarali na djetetove potrebe,**
- **djetetu osiguraju kontinuitet između predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja,**

- **roditeljima pomognu u razumijevanju djetetova razvoja i odgoja, ohrabre ih na uspostavu partnerstva s odgojiteljima i podrže ih u stvaranju okruženja koje potiče razvoj i učenje djece.**

U ovoj pedagoškoj godini posebna je zadaća ustanove, s jedne strane implementirati vrijednosti kurikuluma u život vrtića i, s druge, definirati kurikulum vrtića temeljem obilježja kulture življenja i učenja u ustanovi. Planiramo to činiti na sljedeći način: Fizičko okruženje je osnovni izvor spoznaje za djecu koji ona, kao aktivni istraživači i protagonisti svojega učenja i razvoja, koriste i u njemu žive. U programu je osigurana raznovrsnost, raznolikost i stalna dostupnost materijala. S obzirom na potrebe djece različitih dobi, materijali su prilagođeni tim zahtjevima. Osnovni materijali (razvojno primjerena didaktička sredstva i pomagala: standardna oblikovana sredstva i igračke za simboličke igre, ranu pismenost, istraživanje i izražavanje, nestrukturirani, prirodni i namjenski izrađeni materijali) dopunjuju se specifičnim. Oprema koja se koristi u programima standardno je visoke kvalitete, što znači da u svim svojim atributima odgovara potrebama djece (funkcionalnost, multidimenzionalnost - kombinatorika, ergonomski dizajn), ali i brine o sigurnosti djece (netoksična, nije zapaljiva, neopasna), estetski je izvedena i privlačna i prilagođena dječjoj manipulaciji (lagana, lako prenosiva, trajna i solidna). U odgojno obrazovnom radu koriste se i nestrukturirani materijali koji imaju višestruk potencijal za učenje i razvoj djeteta. Djeca iz redovitog i kraćih programa žive i uče u prostorima sobe dnevnog boravka i zajedničkih prostora vrtića. U našem objektu na adresi Gornji Mihaljevec 16, smještene su sve četiri skupine djece, jedna jaslička, dvije vrtićke te jedna predškolska skupina u sobama uz pripadajuće prostore u kojima se nalaze dodatni sadržaji i oprema. Uz svaki dnevni boravak nalazi se sanitarni čvor i hodnik s pripadajućom garderobom. Djeca koriste zajedničke prostore ispred sobe dnevnog boravka (hodnik) za zajedničke igre, istraživanje i druženje. Djeca jasličke i vrtićke dobi koriste vanjsko igralište koje se nalazi ispred dječjeg vrtića Sovice. Ulaz u prostor vrtića osiguran je prema važećim sigurnosnim propisima.

DNEVNI RITAM AKTIVNOSTI U DJEČJEM
VRTIĆU - JASLICE VRIJEME

AKTIVNOSTI

5:30 – 8:00

Okupljanje djece, individualni rad, rad u parovima, malim grupama ili zajedničke aktivnosti cijele skupine

8:00 – 8:30

Priprema za doručak (osamostaljivanje djece u brizi za sebe – pranje ruku, postavljanje stola, samoposluživanje pri jelu i pospremanje stola)

8:30- 10:00

Aktivnosti u grupi prema dnevnom planu i programu (rad u parovima, malim grupama ili zajedničke aktivnosti cijele skupine)

10:00 – 10:30

priprema za igru ili odlazak na igralište vrtića

10:30 – 10:45

priprema za ručak (odlazak na wc, pranje ruku, stavljanje pribora na stol)

10:45 – 11:15

Ručak

11:15 – 11:30

Osobna higijena i priprema za poslijepodnevni odmor

11:30 – 14:00

poslijepodnevni odmor (uz slušanje glazbe,
priče i sl.)

14:00 – 14:30

Ustajanje, priprema za užinu, užina

14:30 – 16:00

popodnevni odgojno obrazovni rad:
individualni rad, rad u parovima, malim grupama ili
zajedničke aktivnosti cijele skupine ili boravak u
dvorani

DNEVNI RITAM AKTIVNOSTI U DJEČJEM

AKTIVNOSTI

VRTIĆU - VRTIĆ VRIJEME

5:30 – 8:00

Okupljanje djece, individualni rad, rad u
skupinama, malim grupama ili zajedničke
aktivnosti cijele skupine

8:00 – 8:30

Priprema za doručak i doručak (osamostaljivanje
djece u brizi za sebe- pranje ruku, postavljanje
stola, samoposluživanje pri jelu i pospremanje
stola

8:30 – 10:00

Aktivnosti u grupi prema dnevnom planu i
programu (rad u parovima, malim grupama ili
zajedničke aktivnosti cijele skupine)

10:00 – 11:00

Priprema za izlazak na igralište i boravak
na zraku

11:00 – 11:15	Ulazak u prostore vrtića u malim grupama i priprema za ručak
11:15 – 11:45	Ručak
11:45 – 12:00	Osobna higijena i priprema za poslijepodnevni odmor
12:00 – 14:00	poslijepodnevni odmor (uz slušanje glazbe, priče i sl.) djeca u godini pred školu rad u mirnim aktivnostima
14:00 – 14:30	Ustajanje, priprema za užinu
14:30 – 15:00	Užina
15:00 – 16:00	Popodnevni odgojno obrazovni rad: individualni rad, rad u parovima, malim grupama ili zajedničke aktivnosti cijele skupine ili boravak na zraku

DNEVNI RITAM AKTIVNOSTI U VRTIĆU

6-SATNI PROGRAM

VRIJEME

AKTIVNOSTI

8:00 - 8:30	Doručak Priprema za doručak i doručak (osamostaljivanje djece u brizi za sebe- pranje ruku, postavljanje stola, samoposluživanje pri jelu i pospremanje
08:30 - 09:30	Planirane aktivnosti

	- aktivnosti u grupi prema programu (rad u parovima, malim grupama ili zajedničke aktivnosti cijele skupine)
09:30 - 10:30	ISlobodne aktivnosti- slobodna igra po centrima aktivnosti Boravak na svježem zraku- priprema za izlazak na Igralište i boravak djece na svježem zraku (igra na vrtićkom igralištu, šetnja okolicom vrtića)
10:30 - 10:45	Ulazak u prostore vrtića i priprema za ručak (skidanje, izuvanje cipela, obuvanje papuča, upotreba sanitarnog čvora, pranje ruku)
10:45 - 11:15	Ručak
11:15 - 11:30	Osobna higijena- (wc, pranje zubi, ruku) i priprema za dnevni odmor- (skidanje- oblačenje pidžame)
11:30 - 13:30	Dnevni odmor- (tko ima potrebu- uz slušanje glazbe, priče i sl.)
12:00 - 13:30	Rad na projektu, radionice- (ne-spavači- rad u mirnijim aktivnostima)
13:30 - 14:00	Užina i osobna higijena- sanitarni čvor- pranje ruku
13:50 – 14:00	Odlazak kući

Vrtić koristi sigurnosno-zaštitne i preventivne programe: Program prevencije ovisnosti i rizičnih ponašanja djece i Program mjera povećanja sigurnosti i zaštite djece, koji sadrži podsjetnike i protokole postupanja (vidi tekst programa):

- Podsjetnik na postupke i metode djelovanja kod preuzimanja i predaje djeteta roditelju,
- Podsjetnik na postupke i metode djelovanja kada roditelj ne dođe po dijete nakon dežurstva,
- Podsjetnik o postupanju kod dolaska roditelja u alkoholiziranom ili nekom drugom neprimjerenom psihofizičkom stanju,

- Podsjetnik o postupanju u slučaju sukoba s roditeljem/roditeljima, agresivnosti roditelja ili prijetnje oružjem te međusobnog sukoba roditelja,
- Podsjetnik na postupke i metode djelovanja kada dijete pobjegne iz vrtića,
- Podsjetnik na postupke i metode djelovanja pri korištenju igrališta,
- Podsjetnik na postupke i metode pružanja prve pomoći,
- Podsjetnik na postupke i metode djelovanja na sigurnost djece u sobi dnevnog boravka
- Podsjetnik na postupke i metode nadzora kretanja osoba u objektu,
- te dva Protokola Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti:
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima i
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji.

SUVREMENA SHVAĆANJA O DJETETU I ORGANIZACIJA ODGOJNOOBRAZOVNOG PROCESA VRTIĆA

Rano djetinjstvo je razdoblje kada se stvaraju temelji za razvoj i odgoj svih ljudskih potencijala i sposobnosti. Procesi stjecanja novih djetetovih iskustava u odgojnoj skupini ovisit će i o socijalnim iskustvima što ih djeca donose iz svog obiteljskog konteksta. To znači da procesi učenja, u ovisnosti o navedenome, mogu biti manje ili više uspješniji, prirodniji i lakši. Gardner (1991) navodi kako djeca imaju 'prirođenu' lakoću u socijalnim interakcijama, a Prout i James (1999) tvrde da djeca imaju sve alate za društvenost i sudjelovanje u životu zajednice. Ovo je od velike važnosti s obzirom na činjenicu da se dječji vrtić danas smatra zajednicom koja uči, koja podržava i podupire zajedničko cjeloživotno učenje svih: i djece, i odraslih. Za te je procese od izuzetne važnosti i samo okruženje ili kontekst dječjeg vrtića, koje autori nazivaju kultura ustanove, ozračje, i sl.

U svakom slučaju, okruženje u kojemu djeca i odrasli provode svoje dnevne živote i kroz njih uče treba poticati razvoj i učenje. Temeljna polazišta u određivanju poticajnog okruženja u instituciji dječjeg vrtića su:

- razvojna primjerenost (dobna i individualna),
- estetska oblikovanost i socio-konstruktivistička paradigma cjeloživotnog učenja

Zadaća je u ranim godinama stvoriti uvjete za djetetovo učenje za život i suradnju s drugima. O tome ovisi kvaliteta djetetova života u odrasloj dobi. Stoga je potrebno razvijati i učiti alate za društvenost:

- ZNANJA
- VJEŠTINE (razumijevanje)
- UMIJEĆA
- DISPOZICIJE

Socijalna znanja - kompetentno sudjelovanje u aktivnostima vršnjaka traži nekoliko vrsta socijalnih znanja: poznavanje normi, poznavanje glavnih socijalnih pravila grupe, poznavanje jezika sporazumijevanja, sudjelovanja u aktivnostima vršnjaka (Katz, 1999).

Socijalno razumijevanje - sposobnost predviđanja tuđih reakcija na uobičajene situacije u vršnjačkoj interakciji radi razumijevanja tuđih emocija i usklađivanja ponašanja u interakcijama.

Socijalna umijeća - načini na koje djeca pristupaju jedni drugima - matematičkim jezikom rečeno, to je omjer broja pokušaja da se pristupi igri vršnjaka i broja odbijanja (istraživanja pokazuju 50:50). Obrasci socijalnog pristupa naučena u ranoj dobi najvažnija su socijalna umijeća (Corsaro, 1985).

Socijalne dispozicije - trajne navike ili karakteristični načini reagiranja u različitim vrstama situacija: radoznalost, šaljivost, kreativnost, plahovitost, refleksivnost, pristupačnost, svadljivost, škrtost, sukobljavanje, šefovanje, egoističnost i dr. (Katz, 1995). Socijalne dispozicije, kako pozitivne tako i negativne, djeca uče iz iskustva, usvajajući dostupan model važne osobe iz njihove okoline.

Djeca uče kroz neposredno iskustvo života u zajednici s drugima. Svako učenje je pokušaj i poduhvat kojim dijete / djeca nastoje proniknuti u fenomene oko sebe, pronaći odgovore na trenutna pitanja koja ih zaokupljaju i snaći se u određenoj situaciji. Stoga je razina znanja koju djeca izgrađuju na ovaj način razina proceduralnog i/ili meta znanja. Istraživači ranog razvoja (Vygotsky, 1978; Gardner, 1983; Polgar, L. 1990; Malaguzzi, 1996; Bruner, 2000; Rinaldi, 2006) smatraju kako mala djeca posjeduju ogroman razvojni potencijal,

intuitivno znanje, otvorenog su uma, odlikuje ih divergentno mišljenje i praktična inteligencija, a njihov autentični obrazac učenja odgovara matrici prijenosa višega reda (high road transfer pattern) To znači, da prilikom rješavanja pitanja relevantnih za njihove dnevne živote djeca kontinuirano svoja generalna iskustva prenose u konkretnu situaciju kako bi pronašla najbolje rješenje (da bi razmišljala djeca se moraju prisjećati, naslućivati, oslanjati na intuiciju). U tim situacijama ona moraju najprije prosuditi o tome koji se tip znanja zahtijeva za rješavanje konkretnog problema, zatim konstruirati vlastita objašnjenja i suprotstaviti ih mišljenjima drugih i potom preuzeti odgovornost za učinjeni izbor (Elmore, Peterson i McCartney, 1996). Na taj se način ostvaruje istinsko razumijevanje i dubinsko učenje (deep learning). Znanje se ovdje pojavljuje kao konstitutivni dio djetetova dnevnog života. U suradnji s drugima (odraslima i kompetentnijim vršnjacima) djeca svakodnevno konstruiraju nova značenja i nova znanja dijeleći ih međusobno, što je, prema navedenim autorima, jedan od razloga lakoće učenja u ranim godinama. Drugi razlog je igra, ona je djetetov modus operandi.

I u ovoj pedagoškoj godini nastaviti će se rad na području izgradnje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje u djece i u odraslih te na području ostvarivanja prava obitelji i djece za sudjelovanjem (zajedničkim donošenjem odluka o pitanjima koja se tiču dnevnih života, učenja i rada u dječjem vrtiću kao kontekstu za življenje i učenje svih sudionika odgojno obrazovnog procesa).

Stoga su bitne zadaće:

- Izgradnja kompetencija za cjeloživotno učenje kurikulumska orijentacija prema ishodima odgoja i obrazovanja (odrasli i djeca)
- Ostvarivanje prava obitelji i djece na sudjelovanje.

IZGRADNJA KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE DJECE I ODRASLIH U USTANOVI RANOG ODGOJA- Danas se vrtić smatra zajednicom koja uči: koji podržava i podupire zajedničko cjeloživotno učenje svih: i djece, i odraslih. U institucijskim uvjetima podrazumijeva se sudjelovanje, po mogućnosti inventivno, svih sudionika u organiziranju zajedničke prakse koja nikada nije završen proces i koja omogućuje učenje i razvoj svih sudionika (Leave i Wenger, 1991, prema Miljak, 2007). Stoga je za pretpostaviti da i odgojno-

obrazovnu praksu i kurikulum vrtića su-konstruiraju svi protagonisti života u njemu. Zato je naša orijentacija usmjerena stvaranju razumijevajućeg konteksta za potrebe svih u ustanovi dječjeg vrtića, osobito na izgradnju trajnih kompetencija za zajedničko učenje, djelovanje i življenje. Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2015) osnažuje se razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. One predstavljaju temelj za procese razvoja samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi (sobne kompetencije).

To su:

1. Komunikacija na materinskome jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje
9. Motoričke kompetencije

Namjera je izgraditi i/ili poduprijeti rast znanja, vještina i stavova potrebnih u radu s djecom, odraslima i roditeljima na području izgradnje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Za različite sudionike bit će potrebne različite razine znanja i vještina, no svaki bi sudionik trebao dosegnuti svoje granice. Očekuje se u svim odgojnim skupinama izgrađeno kvalitetno razvojno ozračje i uzajamno razumijevajuća komunikacija.

Ove godine nastavlja se rad i praćenje razvoja kompetencija u godini pred polazak u osnovnu školu.

Cilj za područje kurikuluma ustanove

Cilj nam transformacija tradicionalnog shvaćanja odgojno-obrazovne dobrobiti za dijete u suvremen pristup su-konstrukcije kurikuluma, konkretno, da se praksa u kojoj odgojitelj unaprijed planira znanja koja djeca trebaju stjecati (sadržaje, metode, vrijeme, oblike rada i provjeru) transformira u praksu u kojoj svi sudionici pedagoškog procesa konstruiraju i su-konstruiraju pristup otkrivanju znanja (situacijski pristup, pedagoški projekti, djetetov način, djetetovo vrijeme, korištenje dokumentacije u svrhu učenja odraslih i djece, refleksije, akcijska istraživanja).

PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

Osim propisane pedagoške dokumentacije za odgojnu skupinu odgojitelji vode i druge, raznolike oblike dokumentiranja tijekom pedagoške godine. Propisana dokumentacija obuhvaća:

- Knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine (s razrađenim orijentacijskim planom i programom odgojno-obrazovnog rada za određeno razdoblje, tjednim planovima i programima odgojno-obrazovnog rada, dnevnikom odgojno-obrazovnog rada, zajedničkim aktivnostima djece i odraslih, bilješkama o radu s roditeljima, suradnji s članovima stručnog tima, te vrednovanje ostvarenog plana i programa za navedeno razdoblje),

- Imenik djece,
- Evidencijsku lista prisutnosti djece,
- Dosje djeteta s posebnim potrebama,
- Program stručnog usavršavanja.

Osim propisane dokumentacije, odgojitelji će dokumentirati odgojno – obrazovni proces i na sljedeće načine:

- dokumentirati razvoj djeteta (obrazac inicijalnog intervjua, liste praćenja prilagodbe, bilješke o napredovanju svakog djeteta u odnosu na usvajanje vježbi, etnografske i anegdotske bilješke, foto-zapisi, video-zapisi, liste praćenja razvoja prema razvojnim područjima, crteži, fotografije djeteta u radu),
- dokumentaciju o osobnom stručnom usavršavanju i profesionalnom razvoju (razvojna mapa odgojitelja, album)
- plakate dječjih projekata, foto i video-zapisi, etnografske i anegdotske bilješke, dječji radovi...

Ovu dokumentaciju odgojitelji koriste na nekoliko načina:

- u radu s djecom kako bi im pružali prilike da promatraju, evociraju i elaboriraju svoje prijašnje radnje, traže logičke poveznice, preispituju svoje hipoteze i valoriziraju ih, uspoređuju prijašnje radnje i aktualne te buduće postupke i na taj način kreiraju vlastite teorije o nečemu. Roditeljima je dokumentacija dostupna kroz dva modela (razvojni portfolio djeteta i plakati u vanjskom prostoru). Na taj način roditelji imaju prilike, s jedne strane, steći iskustva o onom dijelu djetetova života koji im je nepoznat (jer ne dijele isti prostor i vrijeme dnevnoga života i odrastanja djeteta), i s druge strane, upoznati se s načinima rada u vrtiću, važnim razvojnim aspektima i procesima izgradnje djetetovih kompetencija za život i učenje. Odgojiteljima ova vrsta praćenja i dokumentiranja procesa učenja i razvoja djeteta pomaže da dobije bolji uvid u načine kako pojedino dijete izražava svoje potrebe ili stvaralačka svojstva što pomaže procesu individualizacije pristupa i interakcije s pojedinim djetetom, kao i kreiranju prilika za zajedništvo.

KULTURA VRTIĆA

Kakav vrtić želimo?

Onakav kakvim ga vide različiti ljudi iz svojih različitih perspektiva i, onakav kakvim ga vidi suvremena teorija, praksa i znanost čije su vrijednosti izrečene kroz uvodne kurikulumske premise? Temeljem procesa samovrednovanja razvojnim smo se planom fokusirali na dva područja kvalitete: kulturu ustanove i kurikulum.

Cilj za područje kvalitete KULTURA USTANOVE

Da se jedna vrsta kulture transformira u drugu vrstu, konkretno, da se izolacijska kultura (praksa da se život i učenje odvijaju isključivo unutar zidova sobe dnevnog boravka) transformira u suradničku kulturu (praksa da se živi i uči zajedno s drugima, odraslima i djecom): „Za odgojiti jedno dijete potrebno je čitavo selo!“, da se znanje dijeli, da se razvija kultura dijaloga i da se razvija zajednička odgovornost za djecu, prostor i odgojno-obrazovni proces.

Indikatori provedbe: razvojno primjereno fizičko i materijalno okruženje, unutarnji i vanjski prostori, evidentirane promjene dokumentacija odgojne skupine, fotodokumentacija, razvojna portfoliji djece i odgojitelja, dokumentacija i projekata analiza stanja unošenje promjene, praćenje provedbe razvoj ideje, dokumentiranje evaluacija. Formalni oblici komuniciranja ideja i rješavanja određenih pitanja, konkretno: fokus grupe, refleksije i planiranja, interesni timovi. Neformalni oblici komuniciranja ideja i rješavanja određenih pitanja, konkretno: grupe podrške, ventiliranje, izleti i druženja, društvene mreže. Akcijski pristup: povezivanje u zajedničkim prostorima, povezivanje u zajedničkom planiranju, povezivanje u provedbi, praćenju i reflektiranju zajedničke prakse, povezivanju u procesu vrednovanja prakse i umrežavanje.

Planske aktivnosti: povezane s društvenim i prirodnim fenomenima i događanjima, pitanjima koja se pojavljuju. Druženja djece: „otvoriti vrata“, pružiti prilike djeci da vide i upoznaju tko osim njih još živi u vrtiću – djeca različite dobi i odrasli: što rade, kako uče, kako provode dan i sl., Posjeti: odgojnim skupinama, zaposlenicima vrtića na njihovim radnim mjestima, radionicama za odrasle (roditelji i zaposlenici), izrađivanje plakata o navedenome, provođenje pedagoških projekata o tome i sl., Načini rješavanja problema:

- Involviranjem u odgojno-obrazovni i životni kontekst ustanove, kroz oblike individualne i/ili grupne suradnje i učenja odraslih, refleksije
- Prilagođavanjem organizacije rada novim uvjetima (npr: odgojitelji, roditelji i djeca izvan soba dnevnog boravka formiraju neki interesni centar u kojemu se djeca mogu igrati tijekom cijeloga dana – za to je potrebno stupnjevati radno vrijeme nekih odgojitelja – orijentacija

na taj prostor te odgojitelje pripravnike uključiti u te oblike rada. Jednako tako roditeljima ponuditi sudjelovanje u nekim aktivnostima.

- Motivacijske radionice (htijenje za „biti zajedno“); Radionice i stručni aktivni – Razvoj ključnih obrazovnih kompetencija za cjeloživotno učenje, rad djece na projektima, predavanje iz područja Pozitivne psihologije: sve u smjeru preuzimanje odgovornosti i razvoj inicijative, poduzetništva.

ZNAČAJKE KURIKULUMA VRTIĆA

ODGOJNO-OBRAZOVNI PROGRAMI:

PROGRAM PREDŠKOLE, RANO UČENJE ENGLSKOG JEZIKA, SPORTSKI PROGRAM, OBRAZOVANJE I POUČAVANJE NA PODRUČJU KULTURE

Vrtićkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovne i posebne programe:

- redoviti 10-satni program
- poludnevni 6- satni program
- program predškole
- poseban kraći program ranog učenja engleskog jezika

PROGRAMI

Redoviti i posebni programi

Redoviti i posebni programi se provode u našem našem objektu dječjem vrtiću Sovice.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu

- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim odgojno-obrazovni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Ciljevi redovitih i posebnih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje
- zainteresiran, ne-direktivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. Nudimo cjelodnevne (10-satne) programe koji počinju s radom u periodu od 6:30 sati, sukladno potrebama roditelja i (6- satni) program (8:00- 14:00 sati). Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u tzv. jasličku skupinu

(djeca od 1. do 3.godine) i dvije vrtičke skupne (djeca od 3. do 5. godine) i jednu predškolsku skupinu (od 6. do 7. godine). Gotovo sve naše skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Nazivi programa, specifičnosti, vremenik i nositelji

Skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Prekid Rada	Završetak rada	Broj radnih dana	Djelatnik	Radno mjesto	Stručna sprema
Jaslička „Šapice“	5:30 - 16:00	01.09. 2023.				Tessa Jesenaš	Odgojitelj	VŠS
						Ema Novak Cirkvenčić	Odgojitelj pripravnik	VŠS

Specifičnosti skupine:

- pojačan rad na spoznajnom području i istraživačkim aktivnostima

Skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Prekid rada	Završetak rada	Broj radnih dana	Djelatnik	Radno mjesto	Stručna sprema
Vrtička „Žabice“	5:30 – 16:00	01.09. 2023.				Manuela Makovec	Odgojitelj	VŠS
						Bernarda Flinčec	Student predškolskog odgoja	SSS

Specifičnosti skupine:

- pojačan rad na području govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva: glazbeno-scenske aktivnosti

Skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Prekid rada	Završetak rada	Broj radnih dana	Djelatnik	Radno mjesto	Stručna sprema
---------	---------------	--------------	-------------	----------------	------------------	-----------	--------------	----------------

Vrtićka „Pandice“	5:30 – 16:00	01.09. 2023.				Andreja Novak	Odgojitelj	VŠS
						Valentina Žganec Tea Veselko	Mag. ekologije Odgojitelj pripravnik	VSS VŠS

Specifičnosti skupine:

- pojačan rad na području govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva: glazbeno-scenske aktivnosti
- priprema za školu (crtančica i radni listovi)

Skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Prekid rada	Završetak rada	Broj radnih dana	Djelatnik	Radno mjesto	Stručna sprema
Predškolska Skupina „Sunčeka“	5:30 – 16:00	01.09. 2023.				Melani Kralj	Učitelj	VSS
						Emina Preložnjak	Učitelj	VSS

Specifičnosti skupine:

- pojačan rad na području govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva, posebice sadržajima Kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika i dramsko-scenskim aktivnostima.

Način realizacije Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup

- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije s djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

Rano učenje engleskog jezika-kraći program

Kraći program engleskog jezika provodi se jednom tjedno u trajanju od 45:00 min u vrtiću.

U program se mogu uključiti zainteresirana djeca.

Ciljevi programa

Upoznati djecu s engleskim jezikom u ranoj dobi, osigurati im ugodan uvid u taj jezik, te razvijati ljubav i sklonost prema učenju stranog jezika.

Naziv programa, vremenik , nositelji

Skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto	Stručna sprema
„Sunčeka“ „Pandice“	1x na tjedan po 45min	01.10. 2023.	30.06. 2024.	Studio Žerjav	Prof. eng jezika	VSS

Način realizacije

Djeca će usvajati program spontano i kroz igru, uz što više slikovnih, auditivnih te taktilnih poticaja te se program prilagođava radu djece na projektu (tj. aktivnostima u projektu) za koji pokazuju interes.

Bitni aspekti rada

- razvijati i poticati interes za usvajanje engleskog jezika postepenim uvođenjem u komunikaciju
- poticati dječju znatiželju i interes prema novom načinu sporazumijevanja te njegovati ispravan izgovor, ritam i intonaciju
- usvajati osnovni vokabular kroz igre, pjesme i spontane interakcije, rad djece na projektu
- razvijati interes djece za druge zemlje i ljude čiji jezik usvajaju

Način vrednovanja

- praćenje provedbe bitnih zadataka programa
- samoevaluacija programa od strane voditelja i stručnog tima vrtića
- upitnici za djecu, voditelje, roditelje na kraju pedagoške godine

PLANIRANJE I OBLIKOVANJE KURIKULUMA VRTIĆA

Kurikulum vrtića je rezultat djelovanja svih njegovih protagonista: djece, odgojitelja, roditelja i drugih odraslih. On nije unaprijed definiran već je otvoren u vremenu i prostoru. O tome kako se živi, uči i radi u nekoj ustanovi dječjeg vrtića, o njezinoj veličini, razvedenosti, obrazovanosti njezinih protagonista, njihovim mikro kulturama i dr. ovisi kakva će biti kultura određene ustanove. Ona se može razlikovati od kulture neke druge ustanove, čak i u slučaju da imaju iste parametre, koji tu kulturu određuju. **Dječji vrtić je mjesto susretanja i dijaloga, koje bi trebalo pružiti čitav spektar primjerenih, i potrebama suvremenih obitelji, prilagođenih oblika komunikacije, kako bi djeca mogla odrastati u atmosferi dijaloga (prema Rinaldi, 2006).**

Suradnja s obitelji usmjerena je na ostvarivanje dijaloga, pružanje podrške roditeljstvu i pružanju prilika roditeljima da se uključe u život vrtića, a onda i u dnevne živote svoje djece i tako ostvare/ostvaruju one uloge, koje su im, kao mladim zaposlenim ljudima, često onemogućene. Stoga je važno osigurati uvjete za ostvarivanje temeljnih roditeljskih, ali i djetetovih prava na sudjelovanje.

OSTVARIVANJE PRAVA OBITELJI I DJECE NA SUDJELOVANJE

Dječji vrtić je mjesto susretanja i dijaloga, koje bi trebalo pružiti čitav spektar primjerenih, i potrebama suvremenih obitelji, prilagođenih oblika komunikacije, kako bi djeca mogla odrastati u atmosferi dijaloga (prema Rinaldi, 2006). „Dijete je subjekt vlastitoga

djetinjstva. Ono posjeduje potencijal za učenje kroz demokratski dijalog i razmjerno sudjelovanje u distribuciji moći pa ga je potrebno uvažiti i uključiti u demokratske procese zajednice u kojoj živi (Prout i James u: Dahlberg i dr., 1999)“. Obitelj je temeljna društvena zajednica, a pitanje primarne socijalizacije i učenja djece u ozračju suvremenih kretanja od opće je važnosti za društvenu zajednicu. O pojavi novih institucijskih kultura djetinjstava i obitelji govore suvremene studije (Zimmer, 1985; Neuman, 1989; Ebert, 1993; Elkind, 1996; Katz i McClellan, 1999. i dr. u: Špoljar, 2003). Prepoznamo ih po fenomenu premještanja (**translokacije**) obiteljskih funkcija na institucije, u kojima se pojedinačne potrebe članova obitelji zadovoljavaju na način da se odrasli družu međusobno, odvojeno od djece i, djeca međusobno, odvojeno od roditelja. Djeca paralelno žive dvije odvojene socijalizacije: obiteljsku i institucijsku. Posljedica takvih praksi je značajno sužavanje zajedničkog konteksta za dijalog i razumijevanje, što ekonomist Victor Fuchs potkrjepljuje podatkom kako današnja djeca, počevši od 1960-ih godina do danas, gube tjedno 10 do 12 sati roditeljskog vremena (u: Elkind, 1996). Ne čudi, stoga, da se danas, u okviru profesionalnog diskursa sve češće govori o potrebi učestalije refleksije i bolje komunikacije kroz nove i primjerenije sadržaje usmjerene na djetetov napredak. Metodologija rada na ovom području je participativna, interaktivna i orijentirana na odnose, unutar kojih su svi sudionici potpuno uključeni u proces učenja (akcijski pristup): konstrukt – promjena ponašanja – nova znanja, vještine – promjena stava – novi konstrukti (nova znanja). Cilj je usmjeren na podizanje kompetencija svih odraslih kako bi su-kreirali demokratsko ozračje (klimu) i djeci predstavljali model demokratskih odnosa utemeljen na vrijednostima demokratskog građanstva. Razlozi tome leže u činjenici da se pozicioniranje suvremenog, post-konvencijskog, djeteta u dominantno odraslome društvu mijenja temeljem njegovih prava na sudjelovanje u odlučivanju.

Prikaz pristupa u odnosu na sudionike- na razini vrtića	Na razini odgojne skupine:	U suradnji s obitelji djeteta
Stvarati demokratsko ozračje i prakticirati demokratsku praksu (život i odlučivanje u vrtiću)	Stjecati pozitivna mirotvorna iskustva (svi osobito djeca). Uključivati dijete u procese su-odlučivanja u životu odgojne skupine	Stvarno uključivati dijete i obitelj u procese su-odlučivanja (oba konteksta socijalizacije).
Kako:	Kako:	Kako:
Razvijati kompetencije za cijeloživotno učenje.	Akcijska istraživanja, Pedagoški Projekti, dnevne rutine	Oblici suradnje i komunikacije s obitelji

Što:

Mijenjanje kulture ustanove:
od odlučivanja umjesto i za
dijete do suradnje i
zajedničkog odlučivanja

Što:

Uvažavanje djetetova
mišljenja: Sve što dijete ima
reći o tome kako svijet
funkcionira (osobiti kroz
pravila grupe), gdje vidi sebe u
u tom svijetu, kakav može biti
njegov doprinos svijetu na
dnevnoj/općoj razini, učiti o
demokraciji i djelovati na
demokratski način, učiti
temeljne pojmove demokracije
i građanskog odgoja,
različitosti i jednakosti kao
temeljnih načela održivosti
života u zajednici, razvijati
odgovornost i samopouzdanje.

Što:

-Dokumentiranje procesa
učenje djeteta
-uključivanje djeteta
u važna pitanja koja
se tiču života
obitelji.

Na temelju članka 44. Statuta Dječjeg vrtića „SOVICE“ (KLASA: 035-02/20-03/4, URBROJ:2109/1-06-20-02), Upravno vijeće Dječjeg vrtića „SOVICE“ na svojoj 1. sjednici održanoj dana 15. rujna 2023. godine usvojilo je Kurikulum Dječjeg vrtića „SOVICE“ u pedagoškoj godini 2023./2024.

KLASA: 601-02/21-10/2

URBROJ: 2109-115-21-19

Gornji Mihaljevec, 15.09.2023.

Zamjenica ravnateljice:

Densi Radovan

**Dječji vrtić "Sovice" 1
Gornji Mihaljevec 16**

Predsjednik Upravnog vijeća:

Davor Miklin

